

Een nieuw seizoen Torenvalken

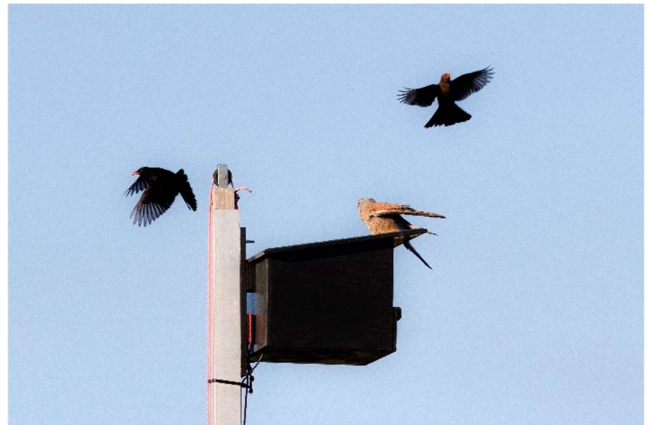
George Hageman

Sinds we in 2020 op het Westeinde zijn gaan wonen, broeden er voor het derde seizoen Torenvalken in de kast in onze tuin. Omdat er sinds vorig jaar een camera in de kast is geplaatst, kunnen we de verrichtingen van het paar Torenvalken nauwgezet volgen. In de maanden augustus tot februari is het rustig en zien we beide vogels af en toe individueel op de camera. Ze zijn in de winter niet zuidwaarts getrokken. Op 13 februari zien we ze samen in de kast, ze knuffelen als tortelduiven. Hoewel ze niet geringd zijn, is het zeer waarschijnlijk dat het dezelfde vogels zijn als de vorige jaren. Opvallend is dat ze veel minder schuw zijn dan voorheen en blijkbaar gewend aan onze aanwezigheid. Ze blijven gewoon zitten als we aan komen lopen. Eenmaal landde het mannetje op een paar meter voor ons op het gras.

Man (links) en vrouw in de kast.

Ze gedragen zich bijna als “wilde” huisdieren. In de maanden maart en april wordt het broedseizoen voorbereid. Man en vrouw “draaien kuiltjes” op de bodem van de kast die bedekt is met turfmoles. Ze paren meermalen per dag en de man brengt regelmatig een muis naar de kast voor de vrouw, als versterking van de paarband. De prooi-overdracht gebeurt in luttele seconden: het vrouwtje neemt de prooi over en vliegt de kast uit om die op het bollenland of op een nabijgelegen kas op te peuzelen. Even later is ze weer terug. Het is blijkbaar een goed muizenjaar, want 80-90% van de prooien is een muis. De rest bestaat uit hagedissen, jonge vogels en een Veenmol. Of het komt door het koude voorjaar weten we niet, maar het eerste ei komt twee weken later dan vorig jaar: op 2 mei. Uiteindelijk liggen er vijf eieren (op de camera zien we er maar vier). Vrouw broedt vanaf het moment dat er vier eieren liggen. Man neemt de broedtaak over als de vrouw haar prooi gaat verorberen. Opdringerige Kauwen vliegen rond de kast en gaan er bovenop zitten, maar het paar verdedigt de kast met verve. In de tuin broeden ook Merels en die zijn niet gediend van een jager in de buurt. Geagiteerd maken ze duikvluchten naar de Torenvalken, die zich niet laten wegjagen. Er valt veel te zien in en rondom de kast. In de sloot, op 20 meter van de kast, start een paar Waterhoenen een nest in een eendenkorf,

Geagiteerde Merels rond de kast

verscholen tussen de begroeiing. Zes jongen zien we in juli zwemmen met de ouders.

Op 5 juni, na 34 dagen, komt het eerste ei uit. Binnen twee dagen zien we vier jongen en een ei, dat later blijkt onbevruucht te zijn. Er breken drukke tijden aan voor het

Vier jongen worden gevoerd

valkenpaar. Man brengt nog vaker (elke 2-3 uur) muizen. Alleen de vrouw voert en verdeelt de prooi in kleine stukjes over de vier opengesperde snaveltjes. De eerste prooi wordt al om 7 uur gebracht, de laatste rond 21 uur. Als de vrouw even de vleugels wil strekken, bewaakt de man de kast. Na het voeren verdwijnen de jongen weer onder de warme vleugels van moeder Torenvalk. Na een

Drie weken oud

week laten de ouders de jongen af en toe alleen in de kast, om samen te jagen. De jongen groeien als kool, ze beginnen al wat dons te verliezen en doen vlieg oefeningen. Nieuwsgierig zitten ze op een rijtje in de “vensterbank” van de kast en verkennen de omgeving.

Vorig jaar werden de jongen geringd toen ze 19 dagen oud

waren. Dit jaar zijn we rond die tijd op vakantie in het buitenland en wordt het later. Zou het nog op tijd zijn? Vanaf ons vakantieadres kunnen we de vogels volgen via de camera en hebben we contact met Maarten Verrips, die de jongen elk jaar ringt. Als we weer thuis zijn, op 30 juni (25 dagen oud) zullen de vier jongen geringd worden. Het risico van “oudere” jongen is, dat ze uit de kast springen,

Ringen van een jong

voordat de ringer ze kan pakken. Dan komen ze in een brede sloot terecht en dat moeten we voorkómen. Voor de zekerheid zorgen we voor een schepnet, zodat de opening van de kast afgedekt is bij het eruit halen van de jongen. Dat blijkt geen overbodige maatregel: een van de jongen belandt in het schepnet en gelukkig niet in de sloot. Het blijken vier mannetjes te zijn, allemaal met een gewicht van ca. 235 gram.

Vier weken oud

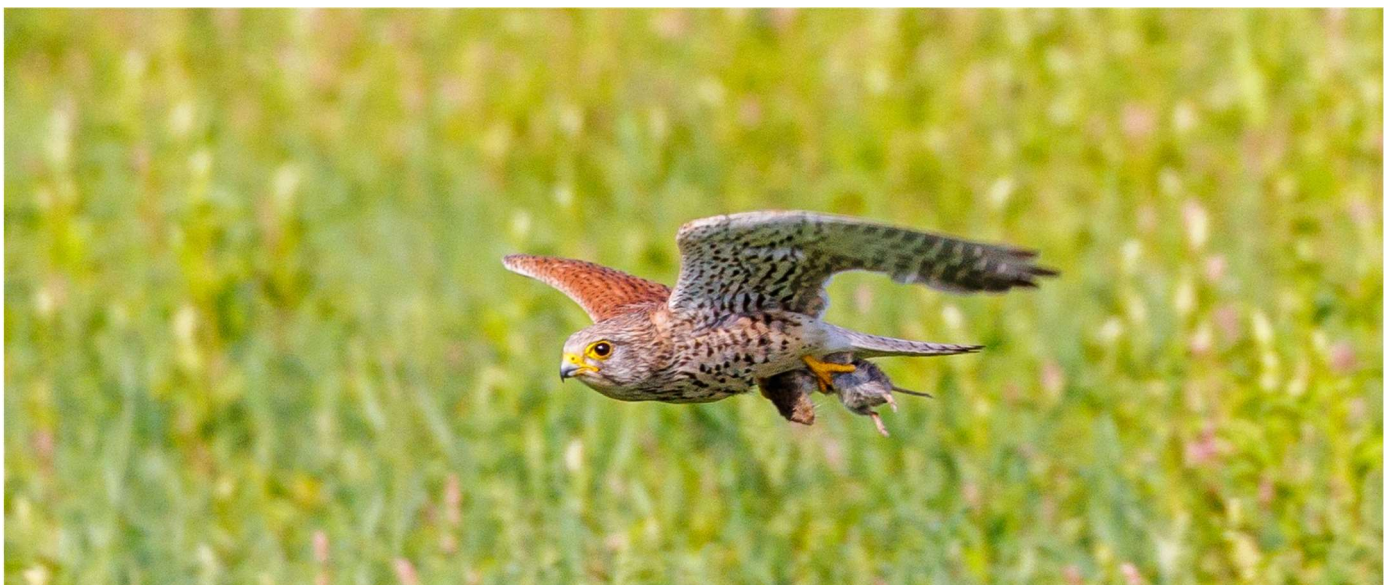
Na het ringen, meten en wegen worden ze gauw teruggeplaatst in de kast. Binnen een half uur komt moeder al weer met een prooi voor de jongen en is het alsof er niets gebeurd is. Het onbevuchte ei wordt later door Rob Jansson uitgeblazen.

In tegenstelling tot vorig seizoen slaapt het vrouwtje vanaf 2 juli niet meer in de kast bij de jongen. Er worden vanaf die datum ook minder prooien naar de kast gebracht, alsof de ouders de jongen stimuleren om de kast te verlaten en uit te vliegen. Tijdens de zomerstorm Poly op 5 juli, blijven de jongen veilig tegen de achterwand van de kast zitten. De volgende dag (op 6 en 7 juli) vliegen de vogels uit, 31-32 dagen oud. Op de schoorsteen van ons huis bedelen ze om voedsel. Op 7 juli komt het vrouwtje met prooi naar een lege kast en vliegt onverrichter zake weer weg. We zien de juveniele vogels nog een paar dagen in de buurt van de oudervogels rondom ons huis.

Tien dagen na het uitvliegen wordt helaas een van de jongen dood gevonden, verstrikt in een afdeknet voor planten en gewassen, op 300 meter van ons huis. De vinder komt bij ons aan huis om dat te melden. Via Griel (de online database van geringde vogels) ontdekte hij waar de vogel vandaan kwam. Elk seizoen loopt het weer anders met de Torenvalken. Op naar volgend jaar!

Juveniel op de schoorsteen.

Vrouwtje vliegt met prooi naar de kast